

Hedehuset.

(Sluttet.)

„Kunde jeg blot gengælde eder, hvad I gøre imod mig,“ sagde han ofte, „jeg ser jo, at disse Egne ere fattige, og jeg maa falde eder til Byrde. Det stulde ikke være saa, dersom blot jeg havde de Penge, min Moder syede ind i min Brakke, da jeg drog hjem fra; men en Dag paa Flugten blev jeg overfalden af en Røver, som slog mig og tog alt fra mig. Han lod til at være vel kendt med den Slags Tyverier, thi han vidste straks, hvor han stulde finde Pengene.“

Christel forstod ham, at de alle holdt meget af ham, og naar han blot vilde nøjes med, hvad de kunde byde, vilde de gerne beholde ham saa længe, han selv vilde. Men hans Længsel blev til sidst saa stærk, at han, saasnart han var begyndt at komme lidt til Kræfter, besluttede at drage hjem. Klæder havde han ingen af, thi Soldaterfrakken var gennemhullet; og heller ingen Penge, men Christel gav ham under Taarer noget af Arnold's Tøj, og Hebebonden søgte at staffe lidt Penge til Veje. En Morgen stod han da rejsefærdig og bød sine Venner Farvel. Afsteden var tung for dem alle, det var, som stulde Hedehusets Beboere for anden Gang stilles fra en Søn og Broder, og Gøtfred kunde næppe ride sig løs fra disse Mennesker, der havde taget ham til sig som deres egen. Men Kristian havde Lovet at følge ham paa Vej, og omfugler maatte de sige det sidste Farvel.

Sneen laa allerede højt paa Hedemarken, og Vinterfulden var i Anfækt, medens de to Vandringssmænd arbejdede sig nedad mod Landskøben. Her kom Faarehyrden dem i Møde for at tage Afsted med sin unge Ven; men just som de vare stille fra ham, standede Gøtfred pludselig og udbød:

„Ham var det, Egeberg, ham var det, som overfaldt og plundrede mig. Hjælp mig at gribe ham, den Tvo.“

Kristian saa sig om og opvandede Franz, der sneg sig forbi dem med lydende Hoved og et styk Blit.

„Nej, nej,“ sagde han og holdt Gøtfred tilbage, „lad ham være, Slangen maa man helst gaa af Vejen for.“

Men Slangen havde hørt hans Høvlens, havde genkendt Soldaten i Arnold's Klæder og forstod alt. Selv berøvet sit Hjem, sine Forældre, sin Formue, som han havde været saa stolt af, fulsten og forkommen, uden Venner og uden Dag over Hovedet, tænkte han kun paa Havn over dem, som aldrig havde gjort ham noget ondt. Han listede sig op til Kildekøsten og gemte sig bag Buskene; derfra vilde han overfalde Anna, naar hun kom for at hente Vand. Men Anna kom ikke. Hele Dagen sad hun ved Vinduet med sit Sjæt og saa ned imod Dalen, hørte hendes Fæder havde ledfaget deres Gæst. Hun var saa bedrøvet, hun vidste næppe selv, hvorfor. Hun havde kun talt lidt med ham og han med hende, men da han gav hende Haanden til Afsted, skædede den, og hans Stemme var usikker, og det gik hende paa samme Maade, thi hoornaar vilde hun vel saa ham at se igen? Hun grad stille; hun vidste, der var lang, lang Vej imellem Spesfartstøsterne og hans Hjem ved Rhinen.

Christel gik stille og alvorlig ved sit Arbejde; denne Afsted mindede hende saa levende om den endnu tungere, da hendes egen tære Dreng drog bort. Men Guds Fæder hulede over det lille Hjem, thi de to Kvinder vidste, paa hvem de kunde taste al deres Sorg, og gennem Taarer saa de, at „Guds Vej er altid god, ja vist den allerbedste.“

Ude i den frembrændte Stumring sneg Franz sig nærmere og nærmere til Hedehuset, indtil han standede ved det Stue, hvor Kristian gemte Vinterfoder til sine Køer. Der slog han Jld, tændte en Høvlspaan og sat den med rystende Hænder ind i Høet. Da han saa, at det havde fængt, stødte han sig til Svagstalden, tændte ogsaa Jld der, og havde nu kun Stuehuset tilbage. Gennem det samme Vindue, hvor igennem Thede efter hans Fæders Anvisning havde villet trænge ind i Hedehuset, lystedes det nu Sønnen at fiske Hebebondens Hjem i Brand, og inden ret længe stræmmede Flammernes Anitren de to Kvinder op, saa de styrte ude af Huset. Da Christel saa, hvorledes Dødelæggelse brød frem paa alle Kanter, blev det et Øjeblik for hendes Sjæle, og hun var nær ved at segne; men hun tog sig hurtigt sammen, løste Svæget, som brulende sagte ad Stoven til, og sagte derpaa at redde, hvad reddes kunde, ud af det brændende Stuehus.

Et Øjeblik spid Franz stult af Træerne og frydede sig over sin Havn, men da de brulende Dyr kom løbende over mod ham, grebes han af Rædsel og flygtede bort over Bjerge og Dale. Ingen saa ham nogen Sinde vende tilbage.

Med hurtig Omtante havde Christel og Anna baaret det ene Stykke efter det andet af det rørlige Bohave ud af Hedehuset, og da Folk strømmede til fra Vohrborn, vare alle Bygningerne ganske vist et eneste Flammehav, men største Delen af Indboet laa og stod ustabt rundt om i Sneen.

„Søster Christel,“ sagde Arnold, der naturligvis var den første paa Pletten, „lad os taste Gud, at du og din Datter havde reddet Livet. Herrens Engle have stærket eder, saa at Hjenden, som vilde eders Ulykke, fik at vide at Gud siger: „Hertil og ikke videre.“ Kom nu, Naboe, og hjælp Hebebonden at fiske til Vohrborn. Vi have dog ofte tænkt, at han stulde bo ned iblandt os i Steden for her oppe i Udmarken. Tag fat, alle I, som have faaet ham nær, og hjælp at bære hans Gjendele ned til mig i Hus.“

„Til dit Hus?“ sagde Sognefogden, „det bliver der ikke noget af. I sit eget Hus skal Kristian slutte ind. Det er, siden Bergerstranz sagde det, blevet mit, og jeg skal nok komme overens med Kristian om Prisen. Gaa ham nu i Møde, Arnold, og sig ham som en trofast Ven, at fra nu af er han ikke mere Hebebonden, men Kristian Egeberg i Vohrborn.“

Det gjorde da Faarehyrden. Da Hebebonden nærmede sig gennem Stoven, som hans Ven til ham og sagde: „Dit Hus er nedbrændt, Sjernerbroder, men dine tære ere ustabte og have taget Bolig i Mor Stefans gamle Hjem som for en og tyve Aar siden. Herren hjalp dig og gide dig at bære denne Bevæls i Taalmodighed.“

Kristian spurgte ikke om Gjerningsmanden, heller ikke efter sit Guds, han foldebe kun Hænderne og gik tavst frem ved sin Vens Side. Da han traadte ud af Stoven og saa Flammerne flaa op fra sit Hus, standede han og sagde: „Arnold, den tære Gud har i disse en og tyve Aar

gjort mig saa meget godt hist oppe, at jeg har lært at være stille for ham, ogsaa da, naar hans Taarer ikke ere mine Taarer. For hen, Hebebus, som det gamle Menneke, der maa dø, for at Gud alene kan leve i os, og vi se vor Frelser Ansiget til Ansiget. Ogsaa jeg skal saa min Sjæls Frelser at se, ja stue ham i al hans Herlighed.“

Saaledes var Hebebonden med et Slag flettet ned paa sin gamle Plads i Vohrborn; vel boede han i sit eget Hus, men foreløbig kun til Veje, vel sov han i sin gamle Seng, men Sorg og Betnæring blev ham mangan Gang en haard Hovedpine, som drev Høvlens fra hans Sjæle. Kristian gik selv paa Dagleje, ogsaa hans Hustru og Datter søgte Arbejde, hvor det var at faa, men den hurt erhvervede Løn strakte næppe til til det daglige Brød, og vel maatte disse Mennesker erkende, at „Herren fører underlig sine fromme.“

En Aften, da Christel og Anna hele Dagen igennem ikke havde smagt en eneste Bid Brød, fordi de vilde gemme den Smule, de havde, til Kristian, naar han træt og sulten vendte hjem fra strengt Arbejde i Stoven, var det, som stulde Bølgene gaa Christel over Hovedet. Hun vred Hænderne og klagede, og hendes Tro var nær ved at svigte. At hun nu efter saa mange Aars Elid, efter at have fristet Nød og Kummer og til sidst mistet sin Alderdoms Støtte, sin elskede Søn, endog stulde komme til at mangle det daglige Brød, det syntes hun var en Forsjælfelse, større, end hun kunde bære den. Hun lod Hænderne synke og var lige ved at gaa i Rette med ham, som havde været hendes Hjælp i alle disse Aar.

Anna søgte forgæves at trøste sin Moder, hun mindede hende om Herrens Trofasthed og kaldte alle hans Forsjælfelser frem.

„Moder, lad os bede sammen,“ sagde hun, „stulde Gud ikke staffe sine ubalgede Ret, naar de raabe til ham Dag og Nat? Jo, han skal snart staffe dem Ret.“

Som de sad der, — Anna tænkte foran sin Moder med Hovedet hvilende i hendes Skød, og Christel højet over den unge Pige — og grad og bad, hørte de pludselig Kristian Egeberg's Navn raabi højt og lyd af en, der spurgt, hvor han boede.

Et Øjeblik efter traadte en Mand ind i det lille Hus. Han havde Bud og Brev til Kristian, og Brevet var tungt af Penge:

„Jeg kommer fra Postmesteren i Købstaden,“ sagde han, „og jeg skal aflevere dette til Kristian Egeberg; men jeg skal have Bevis for, at han rigtig har modtaget det, og derfor Løn, fordi jeg har bragt det hertil.“

Moder og Datter saa paa hinanden og paa Brevet og vidste ikke, hvad de stulde gøre, thi ingen af dem havde før faaet et Brev.

„Kunne I ikke læse, saa send Bud efter en af eders Venner, som forstaaer det,“ sagde Postbudet utaalmodig, „men stund eder, min Tid er fort, og jeg maa være ude af alle disse vilde Bjerge, før det bliver Nat.“

Anna løb efter Faarehyrden Arnold, og saa snart denne saa Brevet, sagde han:

„Ja, det er rigtig nok; for Kristian bor jo desværre ikke mere i Hedehuset, som her staa, men det kunde Gøtfred jo ikke vide, og Brevet er uden Tvivl fra ham.“

Budet blev betalt og fjernede sig. Christel aabnede derefter Brevet, og Arnold taste Pengene, en betydelig Sum i Guld. De to Kvinder saa næppe paa Guldet, deres Sjæle veg ikke fra Arnold's Ansiget, medens han læste Brevet for dem, og mere end en Gang maatte han holde inde for at tørre sine Sjæle. Thi et Mennekes Hjertes inderste Taknemlighed talte ud af hvert eneste Ord. Gøtfred var lystelig naemt hjem, om end gennem mange Farer, han havde fundet Huset som før, men begge hans Forældre vare døde af den smitsomme Eftdom, der fulgte med Krigen. Hvor længtes han nu efter sine Venner i Hedehuset, efter sin Velgjører, Faarehyrden, til dem alle sendte han den varmeste Tak og bad dem modtage de Penge, han sendte, som et fattigt Forsøg paa at gengælde dem lidt af deres opofrende Kærlighed imod den syge, hjemløse Soldat.

„Om Gud vil,“ sluttede Brevet, „skal jeg saa eder alle at se igen, og jeg er og bliver eders til Døden trofaste Gøtfred Reuser.“

Christel var den første, der brød Tavsheden, da Arnold var færdig.

„Hvor gør det mig ondt for vor stakkels Ven,“ sagde hun med Taarer i Sjælene.

„Ja, men for eder er dette en Guds Gave, Søster,“ saarede Arnold, „ser du ikke, at Herren sender det just i det Øjeblik, da I mest trænge dertil. Du er en mærkelig Kone, Christel, Hedehusets Brand ofrede du ikke en Taare, men over dette Brev græder du. Tag i Guds Navn imod, hvad Gøtfred sender, og tak Herren, fordi han har givet eder en trofast Ven. Hvad han giver, er givet af Kærlighed og kommer efter Brevets Indhold at dømme fra en, som ejer meget mere end dette.“

Anna havde med Begærlighed grebet hvert Ord af Brevet, nu stod hun ved Vinduet og saa ud i Ufjendtaagen, men hun saa ikke Høvlens, som gik forbi berude, hun hørte ikke, hvad Faarehyrden og hendes Moder talte sammen om. I hendes Hjerte blev der lyst og varmt, og en stille, blød Stemme talte om den fremmede, fattige Soldat, saa hun forstod, at hun havde ham nær, tædere end alle Mennesker paa Jorden.

Men nu var den fattige, saarede Yngling bleven en rig Mand, og pludselig var det, som veg han langt, langt bort fra hende, og hun stod og stirrede efter ham, indtil hendes Sjæle duggedes, saa hun ikke mere kunde se hans tære, milde Ansiget. Havde han ikke med sine Penge villet løse sig ud af sin Taknemligheds Gæld? Havde han ikke villet løse deres Kærlighed? Nej, nej, Anna stammede sig over sig selv. Som en Søn og Broder havde Gøtfred været i det fattige Hjem, og taabelig var hun, om hun vilde vende mere end en Broders Kærlighed af ham. Havde han vel nogen Sinde søgt eller spurgt om mere end Søsterkærlighed hos hende?

Døren gik op; det var Kristian, der kom hjem. Han læste med dyb Bevægelse Gøtfred's Brev:

„Hvellers havde jeg set, at han havde sendt Brevet alene uden Penge,“ sagde han, „men dog siger jeg Gud og vor tære Gøtfred Tak for dem, thi de komme som en Hjælp i rette Tid, og vi vilde modtage og bruge dem; thi det er svært at fult, og Vinteren er lang endnu.“

Ja, Vinteren blev lang og trang, men alle trange Tider gaa til Ende, og efter at have ventet i Haab og Tro,

vil man altid paany saa Foraarsolen at se. Lys og straalende steg den i Aaret 1814 op over Spesfartsbjergenes Dalkløfter, med Haab om Fredens Sommer efter den lange Krig. Det bliver altid saa, at først den, der har set Solens Varme og Livets Herlighed som en Gave fra Gud, vil i Sandhed kunne fryde sig over det genopvaagnende Liv, og med Taktens Foraarsøl i Hjertene glædede Vohrborns Bønder sig over Vaarens Blomstertylde og Stenbed, som de aldrig før havde glædet sig. Allerede i Marts var den sidste Sne forsvunden, og sidst i April stod Stoven isort sin foraarstrifte Fesdragt, medens Fuglens Lofsang og Kibbernes Rislen i harmonisk Samklang dannede den lyse Høvelings Fester.

Kristian Egeberg kunde ikke glemme sin tære Hebebonden, mere end en Gang maatte han berop, og han kunde ikke frigøre sig fra det Ønske igen at turde bygge sig et Hjem heroppe.

En solklar Foraarsdag mødtes to Vandringssmænd ved Kildekøstens Stentrappe. Den ene havde allerede i nogen Tid høilet sig paa Bænken og var nu i Færd med at fylde sin Fiskekæbe. Hans Soldateruniform var baade lappet og stoppet og saa omhyggelig og tæt sammennæppet, at man fik en Anelse om, at der vist ikke skuldes mange Klæder under den. En Soldaterhæue paa det mørklottedede Hoved og et bredt Ar over Panden betegnede den Formodning, at den unge Mand med det trætte, blege Ansiget hørte til dem, der vendte hjem fra Krigen.

„God Dag, Kammerat,“ hilste den sig nærmende Vandringssmand og steg ned i Kildekøsten, „skal du som jeg dybere ind i disse Bjerge, saa kunne vi jo følges ad, og hvis du er tendt her, vil jeg være glad ved at have en Vejviser, før ellers er jeg bange for, at jeg gaar vild.“

„Har du ogsaa været Soldat,“ sporede den unge Krieger og hilste paa militær Vis ved at føre Haanden til Huen: „Det stulde man ikke se paa dig. Du er vel træt og vel næret, du kommer da i al Fald næppe lige fra Fjængslet, som jeg gør.“

„Nej, det gør jeg ganske vist ikke, men jeg har dog lugtet Krudt og prøvet Krigens Stenbighed. Se en Gang, denne Krabbingearm bærer jeg ikke for min Fornøjelse. Men hvor blev du taget til Fange?“

„Ved Leipzig, og man førte mig langt ind i Rusland, indtil jeg ved Frelslutningen fik min Frihed og kunde vende hjem. Gud være takket, om nogle Timer haaber jeg at genne mine Forældre, min Søster og mit elskede Hjem.“

Soldaten lagde Haanden over Sjælene, men tog den straks bort igen, som om han stammede sig over sin Bevægelse.

„Her en Gang,“ udbød den anden og saa forstende paa ham, „dit Hjem hedder dog vel ikke Hedehuset og din Søster Anna, for saa ere din Fæder og Moder de bedste Mennesker i mange Miles Omkreds, og saa kender jeg dem.“

Soldaten saa forbarstet op:

„Saa og saaret som jeg til Hedehuset,“ vedblev den anden bevaegt, „men de tog mig ind i deres Hjem og plejede mig saa trofast og kærlig, at jeg aldrig vil kunne glemme, hvad de have gjort for mig. Nu er jeg paa Vej til dem for endnu en Gang at bringe dem min Tak. Kom, Broder, lad os følges ad og vis mig Vejen til dit Hjem. Der vil blive Glæde, naar den Arnold, de saa længe have faaet og troet død, nu vender tilbage, og min tære Ven, Faarehyrden, vil love Gud.“

Saa gik de hurtigt ned over Bjergftraaningen, Gøtfred bar Arnold's lille Byld, thi den hjemvendende Soldat var saa træt, at han næppe kunde gaa ret meget længe. Men da de naaede Uspjuningen i Stoven, standede de begge, Hedehuset var forsvundet, og Hebebonden drev Plouen hen over det Sted, hvor hans Hjem tidligere havde staaet, medens Anna fulgte bag efter sin Fæder og sankede Stenene op i sit Forklæde.

Plouen standede, den unge Pige tabte alle Stenene ud af Forklædet, og i næste Nu laa Fæder og Søn i hindandens Haan, medens Gøtfred med Taarer i Sjælene tog Annas Haand i sin saa fast, som vilde han aldrig slippe den mere:

„Nu ned til Moder i en Fart!“ udbød Kristian Egeberg, da han igen kunde tale, „længe nok har hun ventet paa og længtes efter sin Søn.“

Han spændte Køen fra og drev den foran sig, og Arnold fulgte med, men Gøtfred og Anna blev tilbage, de vidste næppe selv, hvorledes det gik til. Haand i Haand nærmede de sig uvilkaarlig Kildekøsten, og da de standede, og Anna saa sit eget Billede i det klare Vand, sagde Gøtfred:

„Anna, her har du en Gang fundet mig og ført mig til dit Hjem, lad mig nu finde dig her og føre dig til mit eget Hjem, og der stulle vi, — om Gud vil, — alle saa det godt. Thi ville I som jeg, saa følge I alle med mig. Mit Hus er stort, og der er Brug for mange Hænder, og jeg har kun een.“

Anna lagde sin Haand i hans og saa paa ham og sagde: „I Guds Navn,“ og saa vare de enige.

„Kristian,“ sagde Hebebondens gamle Ven Arnold, da de nogle Dage efter i Fællesskab overvejede, om det vilde være rigtigt at udbandre, „gaa i Guds Navn. Hans Kald kommer til dig som forbum til Abraham. Bliver jeg tung om Hjertet, naar jeg tænker paa at stulle stilles fra min Sjønerbroder, saa siger jeg til dig og til mig selv: Vi ere et i Herren, hist som her. Min Sjæl glæder sig over min Broders Lykke. Naar det bliver Vinter, og min Hjord er inden Døre, kommer jeg, om Gud vil, og besøger eder.“

Saa drog da Kristian Egeberg og hans Hustru og Søn bort fra Vohrborn. For Anna forlod sit Barnsdoms- og Ungdoms Hjem, som hun faaet et andet Navn, og hendes gamle Præst havde med Tak og Glæde høst Herrens Velsignelse over hendes Egetab med Gøtfred Reuser. I Guds Navn blev det sluttet, og hendes Forældre havde den Glæde i mange Aar at være Vidne til hendes Lykke, medens hun i hærnlig Kærlighed sørgede trofast for dem til deres sidste Stund.

Men Stoven vofede siden da tæt sammen om Hedemarken, og kun enkelte Stene rage endnu frem mellem Gøbel og Bregnekraat som Minde om det Hjem, her en Gang stod. I Kildekøsten risede det klare Vand endnu forbi Stenbanken under Ellebustene og nynner sin gamle Sang om de stjulte Veje, ad hvilke Herren fører sine Menneskebørn, indtil de komme for Lyset og som et kvægende Væd forbande selv den øde Mark til en Ulysthave.

Rejselanker.

St. Jvæf Marius Danien, Chicago. (Fortset.)

Stedbornene.

Dagen efter Kredsmdet foretog flere af os en Tur omkring i St. Louis. Blandt andre Steder besøgte vi Sindsfygeanstalten og Fattigaarden. Pastor N. Wentzen var vor Vejleder; har er godt kendt paa disse Steder og opsigter vore Landsmænd, af hvilke der findes nogle begge Steder, fæst paa det sidste, og hder dem og andre den Hjælp og Opmuntring, han kan. Søndagen under Kredsmdet førte Pastor Wentzen med sin egen Befordring til Fattigaarden og hendebe en blind Mand og en anden gammel Mand til Kirken i Webster Grove, hvor de vare med til Møderne hele Dagen.

Vi bleve vellykket modtagne af Tilfjænsmandene paa begge Anstalter og bleve vist omkring i alle Bygninger. Der gik vi frem og tilbage i de lange Gange paa Sindsfygeanstalten og saa de mange uhyggelige Mennesker, som i større eller mindre Grad havde mistet Sindets Rigevegt og Fortjandens rette Brug. O, hvor maa det sætte Hjertet i „Stil og Stil“ til at taste Herren, at han har bebaret vor Fornuft og andre Andevæner, naar vi se de sindsfyge. Og Gud se Lov at ogsaa for deres Styld er Kristus aabenbaret og er død og opstanden!

Fattigaarden blev hjemstødt af den stærke Hvirvelstorm, der hærgede St. Louis for nogle Aar siden; den bortblæste flere Tilbygninger med Belægningsstuer for de fattige, saa nu er der egentlig kun Hovedbygningen med Kontorer, Kvindernes Stuer, Hospital, Spisestue o. s. v. tilbage, og man har saa opført et langt Fjællestue, hvor ca. 300 Fattiglemmer (Mænd) ere indlagte. Sengene staa i tre lange Rækker, saa tæt, at der lige er Plads til en Stol mellem hver Seng. Mellem Sengerækkerne er der to Gange, som føre gennem den hele Bygning. Denne jammerlige Bræddelasse er om Vinteren kun opvarmet med eet Varmesør fra den ene Side, og derfor selvfølgelig kold, og om Sommeren — ja tænk dig selv, hvorledes Temperaturen og Luftten i en saadan Barakke under Missouris brændende Sol og tilstuet med omtr. 300 Mennesker vilde være! Næst du at blive indlagt der? Det gør du vist ikke! Det kan ogsaa hærme en, at en By som St. Louis, der nu snart byrde hele Verden som Gæst til sin Udskilling, ikke kan søge for en bedre Bygning for sine Fattiglemmer. Byen kunde ofre en stor Sum for at modtage en tykt Prins og bringe ham Hyldest nogle Timer, men de fattige — aa, det er jo kun de fattige.

En lille Haabets Stjerne synes dog at tindre i en Udtalelse af Borgmesteren, der for en Tid siden besøgte Fattigaarden; den gik ud paa, at det var en usforbarlig Stand, Fattigaarden var i, og Barakken, hvor de 300 Mænd logerede, var uslere end Borgmesterens Stald.

Dog dette at forbigaa. Men hvad gøre vi for de syge, de fattige, de sindsfyge, de fængslede, de lemlestede? Hvad har du og jeg gjort for Samfundets Stedborn? Hvor lidt bede vi for dem? Hvor ofte besøge vi dem? Hvad have vi ofret for dem? Hvor mange Blade have vi udbelt iblandt dem? Hvor mange kærlige Ord og Formaninger have de faaet fra os? Hvor mange Kapitler af Bibelen have vi læst for dem? Lærrede vi nogen Sinde deres Taarer og trøstede dem under deres trange Kaar? Det er Spørgsmaal, som ere værd at tage med os ind i Kontamneret, og lad os saa læse Matth. 25, 31—36 og betænke, om Sandhedens Mund paa Dommens Dag kan sige til os: „Jeg var hungrig, og I gav mig at æde; jeg var tørstig, og I gav mig at drikke; jeg var fremmed, og I tog mig til eder; jeg var nøgen, og I klædte mig; jeg var syg, og I besøgte mig; jeg var i Trængsel, og I kom til mig.“

Superlativ.

Superlativ er jo den højeste Sammenligningsgrad i Grammatikken; men det er os faldne Mennesker i Købet haaret at vilde være en Superlativ, at vilde være den første. Det kommer frem i Mennekelivet paa saa mange Maader, ogsaa iblandt Børnene. Et lille snurrigt Bevis herpaa kom mig for Dre ved Kredsmdet. En Familie som Herren havde velgjort med tre raste Dreng, besøgte Kirken. Drengene lagde Mærke til Gudsstjenesten, og saa legede de „Kirtle“, naar de vare hjemme. Naar saa deres „Kirteljeneste“ stulde begynde, sagde — jeg tror, det var den mindste Dreng bestandigt: „I I can't be the preacher I will not play!“ (Dersom jeg ikke kan være Prædikanten, saa vil jeg ikke lege). Men er det ikke Superlativitet, som kommer frem her? Drengen vil være Nr. 1, vil spille første Violin, ellers vil han slet ikke lege.

Dette at vilde være den første, har baade en lys og en mørk Side. Det kan være prisværdigt at stræbe efter at vilde være den første; det er en naturlig godt at have fat sig et højt og et stort Maal. Det kan vist ingen Fare paastaas, at den, som er fornyet med Middelmædigheden, eller endog hvad der staa under den, naar aldrig frem til noget synderligt i dette Liv. De, som have præget deres Tid og naaet frem til de levende Stiklinger i Livet, have vist alle haft et højt Maal i Sjæle i deres Fortid, og paa dette Omraade og indenfor de rette Grænser, skal det sandelig ikke badles at vilde stræbe efter at være en Superlativus. Og det kan godt hos nævnte Dreng, der vil være Leberen ved „Gudsstjenesten“, vidne om, at der hos ham er gode og stærke Kræfter, som tunne og bær oplystes og ledes i den rette Retning.

Men i de mange Tilfælde kommer denne Stræben efter første Rang af Forfængelighed eller andre slette Grund; selv hos Herrens Disciple var der en Rangstrid over, hvem der stulde være den første, den største. Hvor lidt se vi det ikke i Menighebederne, i Samfundene, at der kommer Strid og Misforstaaelser, Splittelser, Parier og andet daarligt, og Grunden er mange Gange en daarlig Jagt efter at vilde være den første, at vilde indtage en Hærfæsting, og hvis det ikke kan opnaas, saa — ja saa siger vedkommende ofte: „Saa vil jeg ikke lege med; jeg tager min Hat og gaar.“

Lad os hufte overfor al daarlig Rangstrid, at vor Frelser har sagt og vist med sit eget Eksempel, at den er størst, som vil tjene. Tragt efter de bedste Naabegaver, siger Paulus, og saa viser han den upperligste Vej, nemlig Kærlighebens; den er størst, som elsker mest, og vil være alles Tjener. „Jeg er iblandt eder som den, der tjener,“ siger Jesus (Lut. 22, 27). Lad os efterfølgte ham; lad det blive den Storbed, vi stræbe efter at ligne Jesus, at tjene ham og at tjene vore Medmennesker. (Sluttet.)